

Образотворче мистецтво

Барвиста магія народного малярства
Традиції українського народного малярства. Петриківський розпис. Самчиківський розпис. Симетрична та асиметрична композиція. Створення квіткової композиції за традиціями українського народного малярства з використанням мотивів петриківського або самчиківського розпису, прийомів стилізації

Образотворче мистецтво

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Любі діти, добрий день!
Зичу праці і старання!
А ще, друзі, всім бажаю
Сил, натхнення на весь день!

Тут і радість моя, і домівка,
І робота, де жито шумить.
В цих вишневих степах
Петриківка, Мов коштовна
перлина, лежить.

Які асоціації у тебе виникають при
слові петриківка?

Про який вид народного мистецтва
йдеться?

Що ти вже про нього знаєш? А може, і
вмієш малювати?

Різновидом народного малярства, популярним способом декоративного оздоблення предметів побуту та житла є народний розпис. Здавна українці розмальовували печі в хатах, різні вжиткові речі — скрині, посуд.

Пізніше виникло станкове
малювання, вже не
пов'язане з побутом.
Зокрема, це петриківський
декоративний розпис, який
внесений до Списку світової
спадщини ЮНЕСКО.

Розпис виник у дивовижному за красою природи краї, у селі Петриківка на Дніпропетровщині. Сюди здавна з'їжджалися на ярмарок, щоб придбати дерев'яний і керамічний посуд, скрині, музичні інструменти, прикрашені орнаментами, які утворювали симетричні («вазон», «букет») або асиметричні («гілочка») композиції.

Удивляючись в яскравий за
кольором малюнок народних
художників, ми ніби відчуваємо
аромати трав, квітів, ягід. Мов за
помахом руки майстра-чарівника
розпускаються дивовижні квіти,
палають стиглі кетяги калини,
злітають чарівні птахи та
мандрують дивовижні звірі.

Олена Дзень.
Триптих «Свято врожаю» (фрагмент)

Оригінальний самчиківський розпис (від села Самчики на Хмельниччині) також сповнений українського колориту, проте має свої відмінні особливості, насамперед сюжетність.

В основі композицій покладено різні мотиви: рослини, зазвичай квіти («вазон», «дерево життя»), птахи, (соловей, лелека, сорока, ластівка, сова, голуб, лебідь), рідше тварини (коні, олені, собаки, коти, лисиці, зайці, білки), іноді люди — козаки або україночки. Лінії цього розпису зубчасті, звивисті, загострені, ніби схожі на полум'я.

Сьогодні

Завітайте на сайти, де початківців навчають секретів петриківки.

Натисніть для
переходу за
посиланням

Сьогодні

Надихає і допомагає зануритися в таїну самчиківського розпису відеоурок відомого майстра Віктора Раковського.

Українські традиції народного малювання передавалися з покоління в покоління. На основі цих традицій сформувалося професійне мистецтво.

Картини відомих українських майстринь вражають оригінальністю, буйством фантазії, багатством палітри. Творити красу, творити для людей — у цьому вони бачили сенс свого життя.

Розкажіть, які почуття викликають ці дивовижні яскраві квіти.

Композиціям Ганни Собачко-
Композиція майстрині динамічна чи
статична?

кольором. їх навіяно давніми
мотивами й водночас вони
співзвучні сьогоденню.

Ганна Собачко-Шостак. Шпаківня

Творчості Катерини Білокур із села Богданівка, що на Полтавщині, притаманна яскрава індивідуальність. В основному художниця малювала квіти, нерідко поєднуючи в одній картині весняні та осінні. Окрім квітів, у творчій спадщині художниці є пейзажі та портрети.

Три картини Білокур — «Цар-Колос», «Берізка» і «Колгоспне поле» — було включено до експозиції Міжнародної виставки в Парижі (1954). Тут їх побачив видатний іспанський художник Пабло Пікассо. Увесь світ облетіли його слова: «Якби ми мали художницю такого рівня майстерності, то змусили б заговорити про неї цілий світ!»

К. Білокур. Цар-колос

Які з квітів, зображених на картині, ви знаєте?

Які кольори використовує художниця, як їх поєднує?

У чому полягає оригінальність композиції К. Білокур. Вона симетрична чи ні?

Катерина Білокур. Колгоспне поле

В основі творчості народної художниці Марії Приймаченко присутнє оригінальне відчуття природи і світу загалом. Змалку вона постійно вчилася у рідної поліської природи.

Під час споглядання її картин перед очима постає дивовижний світ звірів, фантастичних істот, птахів, квітів. Народжені творчою уявою геніальної художниці, вони глибоко споріднені з традиціями українського народного мистецтва.

На думку дослідників, Марія Приймаченко дивовижно об'єднала у своїй творчості малюнок і живопис: це і живописна графіка, і графічний живопис. Художниця мріяла: «От якби зібрати з усієї України народних майстрів, що за дива витворили б — цвів би не лише садами Київ. Будинки б сміялися до людей...».

Розгляньте репродукцію картини.

Як, на вашу думку, майстриня досягає «сонячного» звучання кольорів у композиції?

Які почуття викликають ці дивовижні квіти?

Порівняй застосування симетрії та асиметрії у композиціях із музичними формами — двочастинною і тричастинною.

Марія Приймаченко.
Соняшники з бджолами та горохом

Народна художниця Марфа Тимченко зберігала і розвивала традиції народного мистецтва, збагачуючи їх здобутками професійної школи декоративного живопису. В основі її творчості — глибинний зв'язок з орнаментальним мистецтвом її рідного славетного села - Петриківки. У спадщині художниці можна спостерігати безкінечні варіації петриківських мотивів.

Опиши гармонію ліній і форм у зображенні птахів і квітів на картині Марфи Тимченко.

Марфа Тимченко. Райський птах

Традиції розпису і досвід народних майстрів часто використовуються в сучасних дизайнерських розробках. Адже петриківка, у якій втілилася душа нашого народу, — це не лише пам'ять про культуру минулого, але й сучасно і модно.

Галина Назаренко. Декоративна таріль

Сьогодні мотиви народного розпису можна побачити на стінах будинків, в інтер'єрах квартир і кав'ярень, у декорі одягу, на виробах промисловості від ужиткових предметів до автомобілів.

Сьогодні

Завітайте до Національного музею українського народного декоративного мистецтва, щоб глибше зануритися у спадщину митців та мисткинь, про яких ішла мова в підручнику.

Натисніть для
переходу за
посиланням

Сьогодні

Правила безпеки на уроці образотворчого мистецтва

Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.

Використовувати інструмент тільки за призначенням.

Користуватися прийомами роботи з інструментами, як показав учитель.

Тримати своє робоче місце у належному порядку.

Сьогодні

Намалюйте квіткову композицію за традиціями українського народного малярства, використайте мотиви петриківського або самчиківського розпису, прийоми стилізації (акварель, гуаш).

VIDEO

Продумайте композицію, доберіть потрібний формат аркуша.

Спочатку наведіть олівцем контури майбутнього малюнка.

Використовуйте для малювання фарбу, розведену з клеєм ПВА (1 крапля клею на 10 крапель фарби).

Тримайте тонкий пензлик із котячої шерсті під кутом до аркуша паперу.

Ягідки можна малювати пальцем, а декоративні крапочки — вушними паличками.

Експериментуйте із кольорами, орієнтуючись на подані зразки.

1

2

3

4

5

6

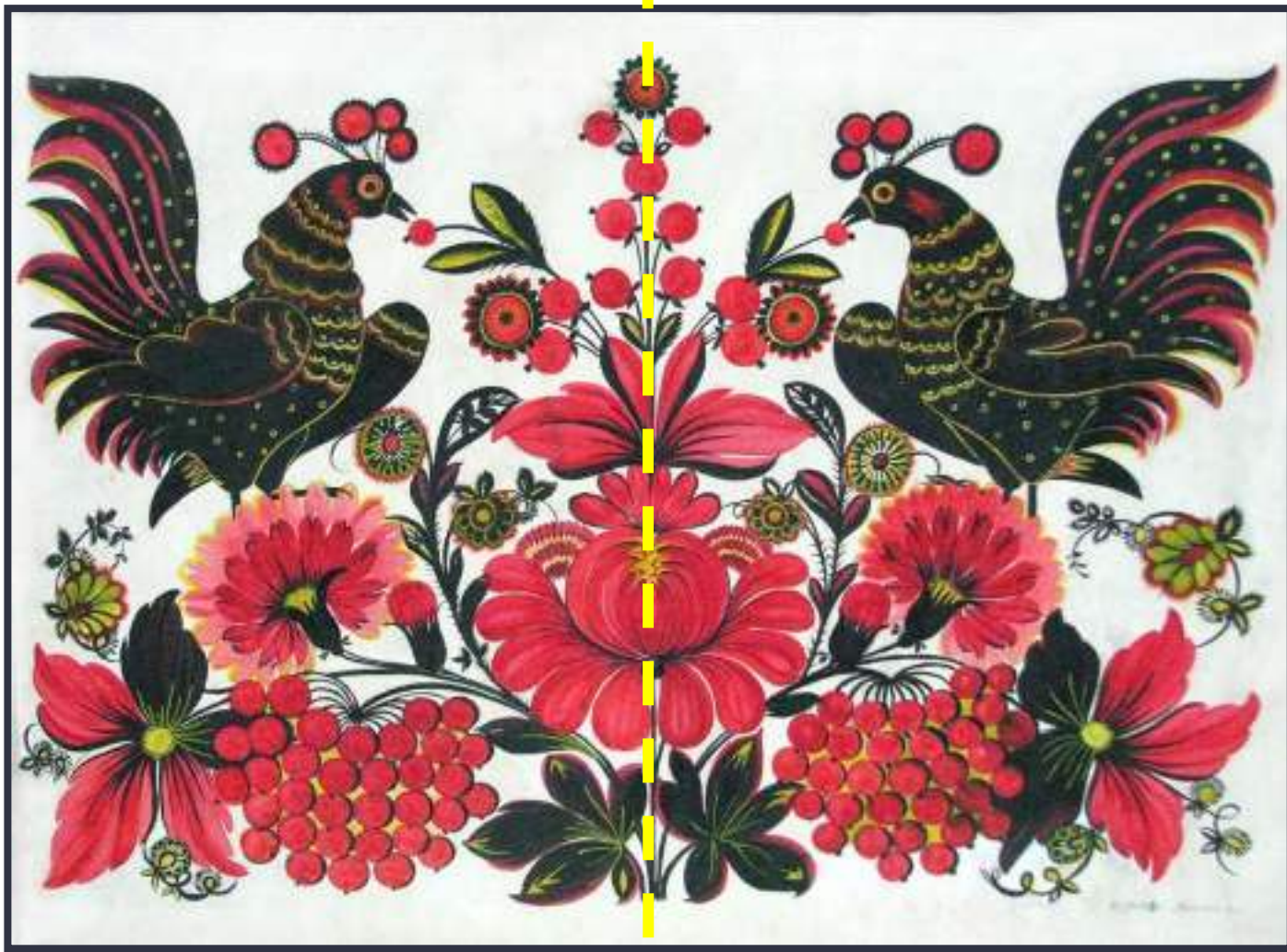
Сьогодні

Продемонструйте власні роботи.

Декоративний розпис —
спосіб декорування
предметів ужитку,
інтер'єрів та екстер'єрів в
архітектурі.

Симетрія — розміщення однакових частин цілого щодо центру, середини. Відсутність симетрії — це асиметрія.

Які представники та представниці українського народного малярства вам відомі?

Звідки черпали наснагу майстри та майстрині петриківського і самчиківського розписів?

Знайдіть на поданих у підручнику ілюстраціях характерні елементи петриківського розпису: «зернятко», «бігунець», «колосок», «цибульку», «листя», «ягідку». У вільний час потренуйся їх малювати.

Дослідіть, які квіти зазвичай зображують у розписах українські художники та художниці. Дізнайтеся про них більше під час вивчення курсу «Природничі науки». Створіть мінікаталог «Квіти Петриківки».

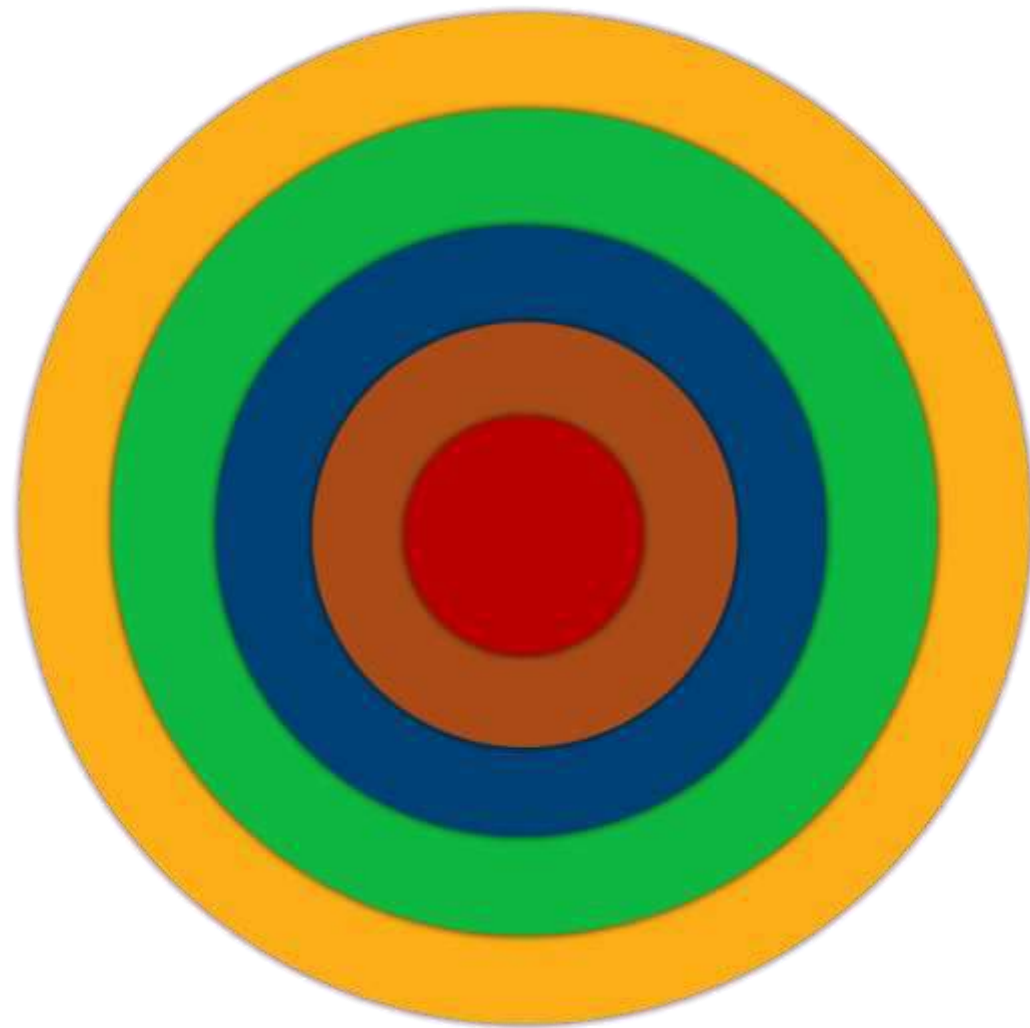
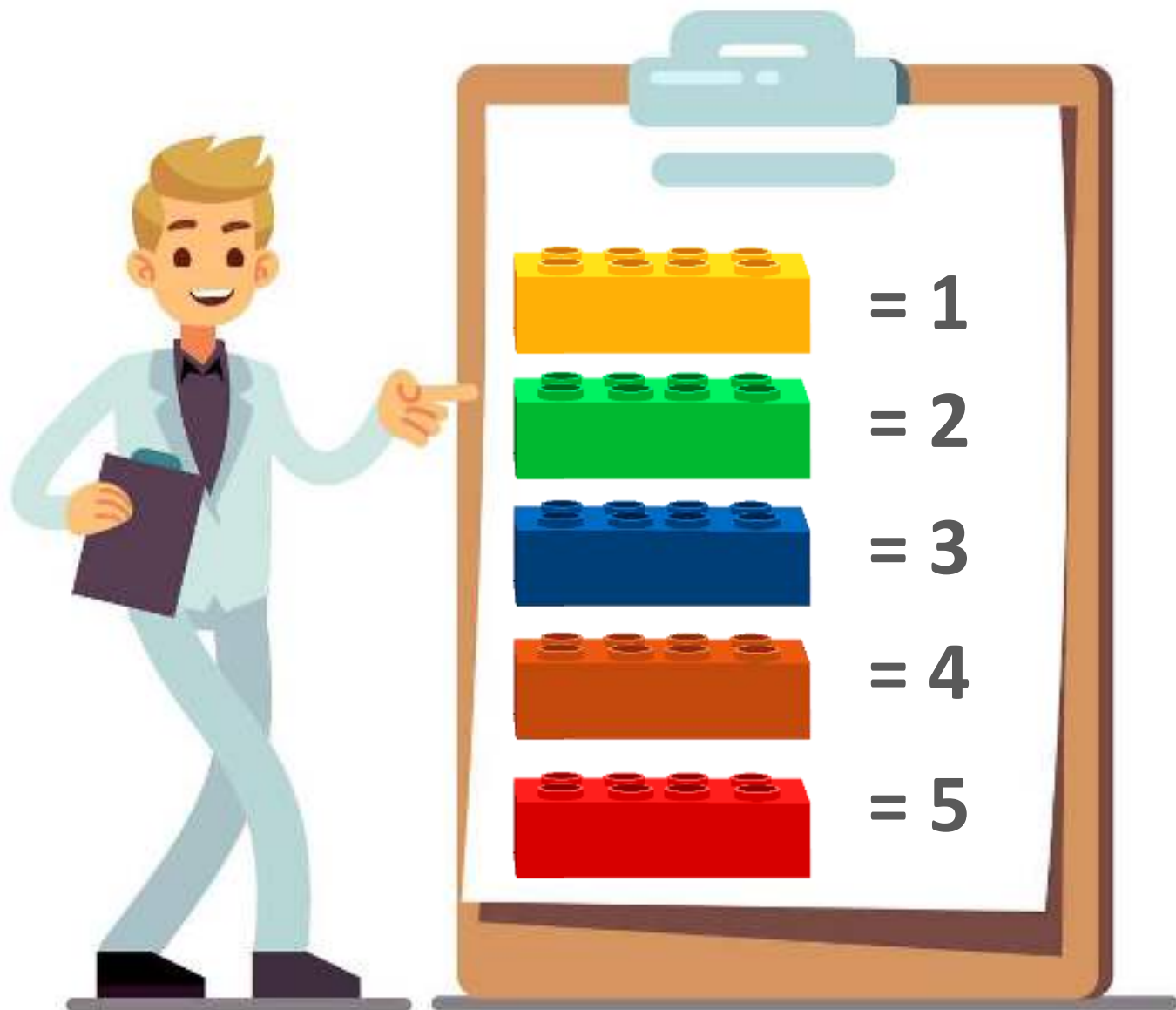

Пофантазуйте і запропонуйте ідеї (ескізи) осучаснення середовища школи елементами петриківського або самчиківського розписів. Подумайте, як краще розташувати ці мотиви на стінах будівлі, на книжкових шафах, столах у їдальні. Можливо, такими ідеями зацікавляться сучасні дизайнери та дизайнерки.

Сьогодні

Рефлексійна мішень. «Влуч» цеглинкою LEGO в мішень та оціни урок.

Не забувайте, будь ласка, надсилати виконані завдання для перевірки вчителів на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN. Робіть це систематично.

